

5. foglalkozásblokk

Helyem van a munkapiacon

Munkajogi ismeretek

Ajánlott korosztály/létszám	10. osztály, 10-12 fős csoport
Ajánlott időkeret	2×45 perc
A foglalkozás közvetlen célja	Munkajogi ismeretek bővítése a Munka Törvénykönyvvel való ismerkedés, ismeretbővítés. A munkavállaláshoz kapcsolódó gyakorlati ismeretek gyarapítása, a munkaszerződés elemeiről való ismeretgyarapítás, a munkaviszony létrejöttének és megszűnésének megbeszélése.
A kompetenciafejlesztés fókuszai	Személyes: helyzetfelismerés, önszabályozás, önérvényesítés Szociális: együttműködés, viselkedési szabályok, szabályészlelés, szabálytudat, szabálytartás, felkészülés a felnőtt szerepre, felkészülés a munkavállalói szerepre Információkezelés: írott szöveg feldolgozása, lényegkiemelés, következtetések levonása
Kapcsolódási pontok	Magyar nyelv és irodalom: Anyanyelvi kommunikáció Életvitel és gyakorlati ismeretek: Pályaorientáció Ember és társadalom: társas viselkedési szabályok, társadalmi normák, igazságszolgáltatás, szabályok, jogok és kötelességek
Szükséges előzetes ismeretek:	nincs

RÁHANGOLÁS

Tevékenység 1(A változat)

30 perc

Jogos a téma!

A téma bevezetése, munkaviszony létesítéséhez kapcsolódó alapfogalmak tisztázása. A munkába állás kulcsfogalmainak tisztázása prezentáció megtekintése során.

Tanári instrukciók

A csoportvezető kérdezze meg a csoporttagokat, hogy vannak-e szabályai a munkavállalásnak, ismer-e ilyeneket? Miért fontos, hogy legyenek ilyen szabályok? A csoportvezető mondja el, hogy a Munka Törvénykönyve az a törvény, amely leírja a munkavállalással kapcsolatos szabályokat.

Nyissa meg a csoporttag a Munka Törvénykönyve ppt-t. Kérje meg a csoportvezető a tagokat, hogy nézzék végig a prezentációt, a diákat és olvassák el az információkat. A foglalkozásvezető ösztönözze a diákokat, hogy többször is tekintsek meg a diasort.

Majd kérje meg a csoporttagokat, hogy rokonszenvi választással keressenek párt maguknak. A párok feladata fogalomtérkép készítése lesz, melynek címe: Munka Törvénykönyve. A fogalomtérkép tartalmazzon rajzokat, címszavakat.

Az elkészült fogalomtérképeket mutassák be a párok, majd kerüljenek a terem falára.

Munkaforma	Egyéni, páros, nagycsoportos munka.
Módszerek	Egyéni szövegfeldolgozás, fogalomtérkép készítése párban, interaktív nagycsoport.
Eszközök	1. melléklet: Munka Törvénykönyve ppt., számítógép, rajzlap, színes ceruza, filctoll, zsírkréta, gyurmaragacs.

Tevékenység 1(B változat)
30 perc

Tanári instrukciók

Jogos a téma!

A téma bevezetése, munkaviszony létesítéséhez kapcsolódó alapfogalmak tisztázása. A munkába állás kulcsfogalmainak tisztázása prezentáció megtekintése során.

A csoportvezető kérdezze meg a csoporttagokat, hogy vannak-e szabályai a munkavállalásnak, ismer-e ilyeneket? Miért fontos, hogy legyenek ilyen szabályok? A csoportvezető mondja el, hogy a Munka Törvénykönyve az a törvény, amely leírja a munkavállalással kapcsolatos szabályokat.

Nyissa meg a csoporttag a Munka Törvénykönyve ppt-t. Kérje meg a csoportvezető a tagokat, hogy nézzék végig a prezentációt, a diákat és olvassák el az információkat. A nagycsoportos megbeszéléshez minden csoporttag kapjon egyet a 2. melléklet munkaszerződés mintájából. A csoportvezető kérdezze meg, hogy milyen kötelező elemei vannak egy munkaszerződésnek, milyen adatok kerülhetnek a 2. melléklet kitöltetlen munkaszerződésére.

Munkaforma

Módszerek

Eszközök

Egyéni, nagycsoportos munka.

Egyéni szövegfeldolgozás, interaktív nagycsoport.

1. melléklet: Munka Törvénykönyve ppt., számítógép, 2. melléklet.

JELENTÉSTEREMTÉS

Tevékenység 2
15 perc

Tanári instrukciók

Törvényes vagy nem?

A munkavállaláshoz kapcsolódó jogi ismeretek mélyítése.

Minden csoporttag kapjon egy zöld és egy piros lapot. A csoportvezető mondja el, hogy állításokat fog felolvasni a munkaszerződésről. A tagok feladata, hogy igaz állítás esetén a zöld lapot emeljék a magasba, hamis állítás esetén a pirosat.

A játék végén ismételten olvassa fel a csoportvezető az állításokat és beszéljék meg az állításhoz kapcsolódó, jogi ismereteket.

Nagycsoport.

Munkaforma

Módszerek

Eszközök

Választás, szavazás, interaktív nagycsoport.

3. melléklet, piros és zöld színű lapok/csoporttag.

Tevékenység 3
30 - 40 perc

Tanári instrukciók

Jogos kérdések!

A munkavállaláshoz kapcsolódó jogi ismeretek mélyítése, bővítése.

A csoporttagok feladata a 4. számú melléklet, Jogos kérdések elnevezésű feladatlap kitöltése.

A feladatlap kitöltését nagycsoportos megbeszélés kövesse.

Munkaforma

Egyéni munka.

Módszerek
Eszközök

Feladatlap egyéni kitöltése, nagycsoportos megbeszélése.
4. melléklet, íróeszköz.

REFLEKTÁLÁS

Tevékenység 4
5-10 perc
Tanári instrukciók

Napzáró
Visszajelzés, értékelés.
Minden csoporttag kapjon egyet az 5. mellékletből és rangsorolja a feladatokat. A visszajelző lap kitöltése előtt a foglalkozásvezető vezetésével tekintsék át a nap feladatait.
Teljes körben beszéljék meg a visszajelző lapon jelölteket.
Interaktív nagycsoport.
Beszélgető kör.
5. melléklet

Munkaforma
Módszerek
Eszközök

MELLÉKLETEK

Helyem van a munkapiacon!/Jogos a téma/1. melléklet: Munka Törvénykönyve ppt.

Helyem van a munkapiacon!/Jogos a téma/2. melléklet

MUNKASZERZŐDÉS Határozatlan időre

Amely létrejött egyrészről
(cím:.....,asz:.....
továbbiakban: Munkáltató) mint munkáltató, másrészről:

Név:	
Születési neve:	
Születés helye és ideje:	
Anyja neve:	
Állandó lakhelye:	
Adóazonosító száma:	
TAJ száma:	
Magánnyugdíjpénztár:	

1. A felek megállapodnak abban, hogy-tól, határozatlan időre szóló munkaviszonyt létesítenek.
2. A felek nap próbaidőt kötnek ki. A próbaidő alatt a munkaviszonyt bármelyik fél azonnali hatállyal megszüntetheti.
3. A munkavállaló munkaköre:
4. A munkavállaló munkavégzésének helye:
5. Közvetlen munkahelyi felettese, a munkáltatói jogok gyakorlója:
6. A munkavállaló személyi alapbére: Bruttó Ft/hó, azaz Ft/hó..
7. A napi munkaidő: óra.
8. A munkavállaló a kiadott munkarend szerint munkavégzésre osztható be, a munkáltató a pihenőidőt részben, vagy egészben havi összevontan adhatja ki.
9. A munkavállaló esetenként rendkívüli munkavégzésre osztható be, amelyért a munkáltató elsősorban szabadidőt biztosít.
10. A felek megállapodnak abban, hogy a munkavállaló kártérítési felelőssége gondatlan károkozás esetén havi átlagkeresete 150%-ig terjed. Szándékos károkozás esetén a kár teljes összegű megtérítésével tartozik.

11. A munkavállaló a szakhatósági előírásokat megismerte, egyben tudomásul veszi, hogy amennyiben a szakhatósági ellenőrzés során mulasztást követ el és ebből a munkáltatójának bírság, anyagi hátránya keletkezik, úgy a munkáltató jogosult a kárigényét a munkavállalóval szemben érvényesíteni.

12. A munkavállaló további munkavégzésre irányuló jogviszonyt csak a munkáltatónak történő bejelentés után létesíthet.

13. A munkavállaló kötelezettséget vállal arra, hogy a feladatkörébe tartozó munkát legjobb tudása szerint elvégzi a kapott utasításokat maradéktalanul teljesíti, a munkáltató tulajdonait megvédi, munkáját és az azzal összefüggő cselekedeteket az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés szabályainak megtartásával végzi. Károkozás, vagy munkafegyelem megszegése esetén felelőséggel tartozik.

14. A munkavállaló tudomásul veszi, hogy a munkavégzése során tudomására jutott valamennyi tény, adat, információ a munkáltató tulajdonát képezi, azt harmadik személynek csak a munkáltató előzetes írásbeli hozzájárulásával adhatja át.

15. A munkaszerződésben nem szereplő kérdésekben a Munka Törvénykönyve vonatkozó szabályozása az irányadó.

.....

munkáltató

munkavállaló¹

¹ <http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:5Tv-8jusk2UJ:munkaugyi-iratmintak.lapozz.hu/+munkaszerz%C5%91d%C3%A9s+minta+2011&cd=2&hl=hu&ct=clnk&gl=hu&source=www.google.hu>

Törvényes vagy nem?

1. A próbaidő 4 hónap is lehet - hamis
2. A munkaszerződésben benne kell lennie a munkabérnek - igaz
3. A munkaszerződést csak a munkáltató írja alá - hamis
4. A próbaidőre nem kell munkaszerződést kötni - hamis
5. A munkaszerződésbe a nettó bér van beírva - hamis
6. A munkaszerződést a munkavállaló és a munkáltató is aláírja - igaz
7. A próbaidő nem lehet több 3 hónapnál - igaz
8. A nettó bér több mint a bruttó bér - hamis
9. A munkaszerződésben benne van, hogy hol dolgozik a munkavállaló, vagyis tartalmazza a munkavégzés helyét - igaz
10. A munkaszerződésbe bele kell írni a munkakört - igaz
11. A munkaszerződést nem kell mindig leírni, elég, ha szóban megállapodik a munkáltató és a munkavállaló - hamis
12. A munkaszerződést mindig le kell írni - igaz

13. Nem kell dátumot írni a munkaszerződésre - hamis
14. A munkaszerződésben benne vannak a munkavállaló és munkáltató adatai is - igaz
15. A munkaszerződésből a munkavállaló is kap egyet - igaz
16. Ha rágépelik a munkaszerződésre a munkavállaló és munkáltató nevét, akkor nem kell kézzel is aláírni - hamis
17. Előfordulhat olyan eset, hogy a minimálbérnél kevesebbet kap a munkavállaló - igaz pl.: részmunkaidő esetén
18. A munkaszerződést módosítani kell, ha megváltozik a munkakör - igaz
19. Lehet változó is a munkavégzés helye - igaz
20. 60 napos próbaidő is kiköthető - igaz

Jogos kérdések - feladatlap

A munkaszerződésnek 2 fajtája van.

1. HATÁROZOTT IDEJŰ
2. HATÁROZATLAN IDEJŰ

Egészítsd ki a mondatokat!

A ----- idejű szerződés azt jelenti, hogy pontosan beleírják a munkába állás első napját és az utolsó napját. Például a munkaszerződés szerint a munkaviszony kezdete 2011.12.01., megszűnésének ideje: 2012. 12. 31.

A ----- idejű szerződés azt jelenti, hogy csak a munkába állás napját írják bele, de azt, hogy meddig dolgozol ott, az határozatlan marad, nem írják bele.

Hogyan szűnhet meg a munkaviszony?

1. A próbaidő alatt azonnal megszüntethető a munkaviszony, azaz a munkáltató és a munkavállaló is kezdeményezheti a munkaviszony megszüntetését, mégpedig indoklás nélkül.

2. Ha lejár az az idő, amire kötöttétek a HATÁROZOTT idejű szerződést, akkor megszűnik a munkaviszony, ezt az időpontot napra pontosan tartalmaznia kell a határozott idejű munkaszerződésnek.
3. Közös megegyezéssel szűnik meg a munkaviszony, amikor a munkáltató és a munkavállaló közösen döntenek, kölcsönösen megegyeznek a munkaviszony megszűnéséről.
4. Felmondással akkor szűnik meg a munkaviszony, amikor a munkáltató vagy a munkavállaló úgy dönt, hogy szűnjön meg a munkaviszony. Például azért, mert a munkáltató nincs megelégedve a munkavállaló munkavégzésével. Ha a munkavállaló jobb munkát talál, akkor is felmondhat.

Az alábbi feladatban a munkaviszony megszűnési módjait olvashatod.

Írd oda a szövegek mellé azt a számot, amelyik oda illik!

1. próbaidő alatti megszűnés
2. határozott idejű szerződés lejár
3. közös megegyezéssel való megszűnés
4. felmondás

Luca munkaszerződése szerint részmunkaidős. A cégvezető napi 8 órát dolgoztatta Lucát. Luca úgy döntött, hogy másik munkahelyet keres, eljön ettől a cégtől.

Annát behívta a főnöke az irodájába. Anna az elmúlt két hónapban minden reggel 10-15 perc késéssel érkezett a munkahelyére, ezért a cégvezető elküldi, mert nem szeretne vele tovább dolgozni.

Léna munkaszerződésébe 30 nap próbaidőt írtak. Lénát a 25. napon elküldte a főnöke, mert nem volt elégedett vele.

Gergő a munkaszerződése szerint ősz végéig dolgozik a cégnél, pontosan 2010. október 30-ig. Gergőt október 30-án, az utolsó munkanapján vezetője behívta az irodájába, hogy elbúcsúzzanak.

Tamara bement a cégvezetőhöz és elmondta, hogy szeretne elmenni ettől a cégtől, mert talált egy számára jobb munkahelyet.

Valit behívta a bolt vezetője és elmondta neki, hogy a cég egy másik városban nyit üzletet. Vali nem szeretne egy másik városba költözni, így KÖZÖSEN megbeszélték, hogy megszüntetik a munkaviszonyt.

Olvasd el az alábbi történeteket!

A jogszerű, azaz törvény szerinti történetek mellé tegyél

jelet!

A törvénytelenek mellé

jelet!

Kata munkaszerződésében a munkavégzés helye Eger, Sas utca 8., de ő Egerszalókon dolgozik.

Tamara és a munkáltató munkaszerződést kötöttek, mielőtt Laci munkába állása előtt 1 nappal.

Bence egy boltban eladó, de nem kötöttek vele munkaszerződést.

Lali munkaszerződésében 30 napos próbaidőt írtak.

Vencel munkaszerződésében napi 4 óra munkavégzés van írva és reggel 8 órától déli 13 óráig dolgozik.

Tamás munkaszerződésébe 4 hónap próbaidőt írtak.

Rita munkaszerződése szerint bruttó 100 000 forintot keres egy hónapban, de a munkáltatója csak a felét adta oda neki, mert elégedetlen volt a munkájával.

Szabolcs munkaszerződésén nincs dátum.

Benjáminnal még nem kötöttek munkaszerződést, mert csak próbanapon vesz részt.

Viktor munkaszerződését nem írta alá a munkáltató.

Janó munkaszerződésébe nem írták bele a munkabér összegét, mert megbeszéltek, hogy minden hónapban, annyi pénzt kap, amennyi napot dolgozik.

Ez egy hibás munkaszerződés!
Olvasd el és húzd alá a hibákat, melyek nem törvényesek!

MUNKASZERZŐDÉS

Amely létrejött egyrészt Számvető Bt., (cím: 1113 Budapest, Lehetőség u. 1.) adószám: 82130334-3-44 továbbiakban: Munkáltató) mint munkáltató, másrészt:

Név:	Szép Lili
Születési neve:	Szép Lili
Anyja neve:	Kiss Evelin
Adóazonosító száma:	8181800188
TAJ száma:	012 012 012

16. A felek megállapodnak abban, hogy 2011. szeptember 20-tól, határozatlan időre szóló munkaviszonyt létesítenek.
17. A felek 95 nap próbaidőt kötnek ki. A próbaidő alatt a munkaviszonyt bármelyik fél azonnali hatállyal megszüntetheti.
18. A munkavállaló munkaköre: -
19. A munkavállaló munkavégzésének helye: 1113 Budapest, Lehetőség u. 1.
20. Közvetlen munkahelyi felettese, a munkáltatói jogok gyakorlója: Nagy Anna ügyvezető igazgató.
21. A munkavállaló személyi alapbére: Bruttó 70.000Ft/hó, azaz hetvenezer Ft/hó.
22. A napi munkaidő: 9 óra.
23. A munkavállaló kötelezettséget vállal arra, hogy a feladatkörébe tartozó munkát legjobb tudása szerint elvégzi a kapott utasításokat maradéktalanul teljesíti, a munkáltató

tulajdonait megvédi, munkáját és az azzal összefüggő cselekedeteket az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés szabályainak megtartásával végzi. Károkozás, vagy munkafegyelem megszegése esetén felelőséggel tartozik.

24. A munkavállaló tudomásul veszi, hogy a munkavégzése során tudomására jutott valamennyi tény, adat, információ a munkáltató tulajdonát képezi, azt harmadik személynek csak a munkáltató előzetes írásbeli hozzájárulásával adhatja át.

25. A munkaszerződésben nem szereplő kérdésekben, a Munka Törvénykönyve vonatkozó szabályozása az irányadó.

Budapest, 2011 október 1.

munkáltató

munkavállaló

Napzáró - visszajelző lap

Rangsorold a mai nap feladatait, játékait! A piramis tetejére a számodra legérdekesebb, a piramis aljára pedig annak a feladatnak a neve kerüljön, amelyik a legtávolabb állt tőled!

